

JE TO VLASTNĚ JEN TAKOVÝ MALÍČKÝ FLÍČEK NA MAPĚ, TAKOVÁ GEOGRAFICKY BEZVÝZNAMNÁ SKVRNKA S POVĚSTÍ JEDNÉ Z NEJBOHATŠÍCH ZEMÍ. LICHTENŠTEJNSKO. JEHO TURISTICKÁ POVĚST ALE JAKO BY NEEEXISTOVALA. MOŽNÁ NENÍ ČEMU SE DIVIT, KDYŽ LICHTENŠTEJNŠTÍ MAJÍ ZA HUMNY OSTRÍLENÉ LOVCE TURISTŮ, JAKÝMI JSOU ŠVÝCAŘI A RAKUŠANÉ. MY SE ALE NERADI NECHÁVÁME LOVIT, RADĚJI SAMI LOVÍME. A TAMNÍ TRAILY SE STALY ÚLOVKEM VELMI TUČNÝM.

Zlehka vám načrtnu životní úroveň hrdých obyvatel knížectví lichtenštejnského: neuvěřitelná čistota a přepych, porsche tu jezdí jako u nás škodovky, měsíční výdělky takové, jaké já dostanu za rok, a hlavně tu nikdo neplatí daně. Nad hlavami se místním tyčí dva a půl tisíce metrů vysoké vrcholky skalnatých Alp. Sečteno a podtrženo – ráj. My jako staří psi si komfort nepřipouštíme a i s koly budeme spát ve spacáku u potoka, krmit se konzervami a pít nejlevnější plechovkové pivo. Punk!

Když z ložnice visí hadice

Původní plán přespávat v autě se zhroutil už při příjezdu, když náš expediční Opel „Jelínek“ z posledních sil dorazil s odtrženou vysokotlakou hadicí na parkoviště. Pohled na to, jak teče z kouřícího auta nafta asi osmdesát kilometrů, musí být pro radikální ekology v tak puritánských krajích božím dopuštěním a katastrofou zároveň. My to ale opravdu nevěděli dříve!

Mobilem vysíláme signál SOS sestře mojí přítelkyně, která bydlí asi hodinu od místa incidentu. Neváhá ani minutu podat pomocnou ruku, ale ženy mají od přírody

LICHTENŠTEJNSKO

prošpikované bikovými traily

tendenci věci komplikovat a jednoduchý chlapský pohled se tak hroutí jako domeček z karet. Zanedlouho u nás blíká odtahovka s bezradným mechanikem, ve tmě stojíme jako hromádka neštěstí u desetiletého auta, které v místní hierarchii vcelku jednoznačně atakuje nejspodnější pozice. Čtvrt miliónu kilometrů na tachometru tu jakživ nikdo neviděl a předpokládám, že v okolí servisu v Sargansu, kam Jelínka zavezli, dosud kolují legendy o týpčích s koly na střeše rozpadlého veterána.

Plán jízdy a následné přesuny po několika lokalitách jsou v prachu. Je páteční noc, přes víkend tu nikdo nehne prstem, a jako by to nestačilo, v pondělí je státní svátek. Z bikerů se stávají bezdomovci, ale jen na chvíli. Naši zachránci nabízejí odvoz k nim a možnost přespání. Zoufalá situace si žádá zoufalé řešení, a tak nakládáme tři promaštěné biky do sportovní káry za téměř dva miliony a necháváme se odvézt. Ráno je ale jednohlasně rozhodnuto, že se jde jezdit i bez zázemí. S tím, že nemáme

stan a netušíme, kde necháme věci v době, kdy budeme bikovat. Ale nemáme na výběr. Opět se tedy naskládáme do fára a s trpkým úsměvem na tváři majitele se necháme vyložit na parkovišti u města Schaan.

Konečně hory!

Doma jsem civěl do map tolik hodin, že bych měl poznat každý trail nazpaměť, a nyní se to určitě hodí. Pro úplnou jistotu máme GPS a netbook, tedy kromě spacáku, karimatky a bikového oblečení. Hlavní

„CHYŤ JELENA ZA PAROHY!“

WWW.ROTWILD.CZ

medik sestavy Putin nezapomněl vyložit i švestkový „průjmový firewall“ o síle 52%. Jsme v podstatě připraveni začít výlet ve velkém stylu. Chlapci tlačí nepotřebné věci do igelítek a ty následně maskují v kopřivách. Z desítek expedic se nám osvědčil systém „nějak se vydrápeme nahoru a dolů to vezmeme co nejprudčeji“, jiné to nebude ani dnes. Vystoupat serpentínami víc jak výškový kilometr do tisíce pěti set metrů a potom se ukáže, kdo s koho. Naše první trasa vede ze Schaanu do Silumu a zpět sjezdem západním svahem Alpspitzu.

Zasloužené první ochutnání

Když projíždíme přes obytnou zónu ne skutečného komfortu, říkáme si, že domácí si snad neumí představit, jaká paráda je spát ve spacáku a ráno být ověšený slimáky. Pak za tu troullost dostaneme zabrat. Kdo projektoval místní silniční síť, neměl nejmenší slitování – asfaltové stojky neznají slova jako oddych a pohodové stoupání. Výstupky dezénu našich gum vržou na hladoučkém asfaltu, jako by dávaly najevo nespokojenost s podkladem. Malou satisfakcí jsou občasné paralelní singly souběžné s cestou. Dvanáct kiláků do kopce trýzní přesezené zadky. Nedávno přímo tudy vedla také etapa okolo Švýcarska, kde Petr Sagan ukázal pelotonu záda. Mít jeho nohy, tak bych byl dávno nahoře. Aspoň že s přibývajícími metry se otevírají výhledy do Švýcarska, které utrpení zmírňují.

Sklon se pokládá do přátelštější pozice a konečně traverzujeme typickou alpskou louku. Házíme do sebe sladkosti v naivní

představě, že teď už to půjde jen dolů. Chyba. Nalepený na představi se sníženou vidlicí kroutím nelehčí převody, co mám, a kopec pořád ne a ne skončit. Na displeji to vypadá jen kousek, kde se to přece už musí zlomit dolů! Pokračujeme už lesem a traverzou konečně po singlu. Zlehka houpavý profil přes hospodářské usedlosti by měl vést ke křižovatce turistických stezek, ale mapa je jedna věc a realita druhá. Nic takového tu není, běháme nahoru a dolů, ale kde nic tu nic. Paedr proto vysouká z batohu netbook a hledáme alternativu. Problém je vyřešený jednoduše: pokračujeme dál a po levé straně by cosi mělo být. A věru, bylo. Za malým terénním zhoupnutím to přišlo. Singl lesem jak vyšitý z trailové brožury v turistickém centru. Rychlý a točivý, plný kořenů. Množství úseků na hranici vměstnání se do zavřených serpentín, z nichž některé jsme ani nedokázali zdolat. Putin tu na svém novém oři předvádí gymnastickou akrobacii typu salto vpřed. Snad samou radostí. Aby mu to nebylo líto, hodím za chvíli v plné rychlosti tlamu i já. Před ním. Hned se ukázalo, jaký je to charakter – místo aby profrčel kámošovi po zádech, raději spadl.

S nefalšovaným nadšením vyletíme z lesa v technickém sešupu a pak po dřevěných schůdkách u hradní ruiny, abychom se vrhli do další, ještě náročnější porce terénu. Singl je nyní více kamenitý a rychlejší. V hlíně je otisknutý dezén, takže přece jen tu kdosi jezdí! Tím pádem máme také záruku, že se to dá sjet. Zatnout zuby a udržet se v úsecích, které stahují svěrač. Výšku ztrácíme za pár minut. Pecka, graduji

GPS tras ke stažení na www.iVelo.cz/stahuj

trail se napojil na svážnici a na závěr vyplul kousek od centra Schaanu. Jakkoliv bychom po jízdě svázali Putinovi ruce a nohy, i tak by se dostal do marketu koupit si pivo. Mohlo by stát třeba dvě stovky, neodolal by. Potřeboval to oslavit.

Večer jsme prošli krásné čisté město s pěkným bydlením a pak spokojeně zalehli na polí do spacáků. Putin ve strachu před kombajnem, který by mohl po ránu sklízet úrodu, dává před sebe červenou blikáčku. Řehtëme se jako koně.

Ať žijí Tři sestry!

Ráno se opakuje rituál balení a úklidu věcí do kopřiv, preventivní aplikace „smecty“ v podobě panáčku řepáku (pálénka z řepy) a nahození GPS přístroje. Dnes si

ordinujeme výstupovku z Rakouska, pak se přehoupneme přes hluboké údolí z východní strany hranic. Ve zkratce: Schaan, Tisis, Sarojasattel, sjezd pod Sattelkofle a Drei Schwestern).

Nevyhnitelnou dávku asfaltu po rovině absolvujeme až za hraniční přechod u Feldkirchu. Nepřijemných 1200 výškových metrů na jeden zátaž budí respekt, a řeknu to upřímně: bylo to fakt tak akorát. Myšlenky na ježdění typu lanovkou nahoru a potom jen sjezd se mi honí hlavou za každou zátačkou. Štěrková cesta ale končí utrpení, k chatě Hinteralpele hütte traverzuje těsně pod hřebenem a výhled překonává očekávání. Tato horská chata je orientační bod, od kterého se všichni bikeři vrací tou samou cestou nazpět.

Prožít takové peklo a klesat dolů po hladké cestě je však trestuhodná ignorace skvělých singlů. Od chaty to ještě chvíli nabírá grády směrem vzhůru, biky tu asi deset minut tlačíme do sedělka pod skalní věže Drei Schwestern (Tři Sestry, Fanánek a spol. by měli důvod být pyšní, vždyť která kapela se může pochlubit takovou poctou?). V sedle na hřebeni doplníme energii a jde se na to! Po úzkém singlu vklozujeme do lesa a nestačíme se divit,

jak to klouže na promočených kamenech a šikmých kořenech. Pasáže jako kdyby přidaly dvojitou dávku gravitace, biky bohužel putují na ramena a začátek po pár pokusech s pády vynecháváme. Stačilo ale sejít níž a už se to dá, ale náročnost je solidní. I za sucha by to bylo těžké. Bojujeme s každou serpentínou, klesáme prudkým úbočím až na hranici lesa, terén se s námi nemazlí.

Níže už je ale sucho, a ještě že tak. Sklon s podkladem směle konkurují sjezdovým tratím. Zadek za sedlem, bez tohoto úkonu je sjíždění vyloučené. Několik turistů nechápe, kdo se tu třepe s kolem. Diváky potkáváme několikrát, vesměs jsou to důchodci, kteří nevycházejí z úžasu, kolik

se toho změnilo od dob, když oni jezdili na kolech. Červeně značená stezka prověřuje na úplné dno síly i techniku, těžko si přát víc. Tím, že je to vlastně zkratka mezi zákrutami serpentínové štěrkové cesty, je o zábavu postaráno. Putin, který ještě včera zvesela přelétával přes vlaštovky, dnes jezdí jako vyměněný a střemhlav se vrhá i do těch nejhorších úseků. Radost sledovat takovou proměnu.

Malé technické intermezzo: v jedné zahradě vidíme automatickou sekačku trávy, která jen tak mimochodem sekala úplně bez obsluhy. Pracujeme všichni v IT a telekomunikačním prostředí, ale díváme se na tento zázrak jako Mongolci na vlak v japonském metru.

Po takovéto jízdě nemůžeme vynechat tradiční pívání rituál na náměstí, při němž gurmánsky otevřeme domácí masovou konzervu mezi těmi všemi milionářskými fáry. Díváme se směrem ke skalnatému masivu a snažíme se pochopit, kudy se trail dostal dolů. Putin zanedlouho objevuje převratnou novinku, že se na WC automaticky otevírají dveře. Plní dojmů podobného kalibru odcházíme zpět k bivaku. Snad kombajn nedorazí ani zítra časně ráno.

Womens Tempo Jersey

Womens Sierra Jersey

Womens Reflex Gel Gloves

Womens Flux Helmet

NĚCO MÁLO K MALÉ ZEMI

Lichtenštejnsko je knížectví, dědičná konstituční monarchie. Od roku 1989 stojí v čele země kníže Hans Adam II. Lichtenštejnský. Lichtenštejnsko sousedí se Švýcarskem a Rakouskem, leží v Rýnském údolí mezi Alpským Rýnem a Alpami. Nejvyšší bod je Grauspitz s výškou 2599 m n. m. Délka lichtenštejnských hranic je pouhých 76 km.

Lichtenštejnsko je rozdělené na 11 obcí, počet obyvatel činí 35 000. I přes alpskou polohu země má mírné podnebí. V zimě jsou horské svahy vhodné pro zimní sporty.

Lichtenštejnsko je čtvrtou nejmenší zemí Evropy po Vatikánu, Monaku a San Marínu. Méně než dvě třetiny obyvatel se považují za Lichtenštejnce (de facto Němce), přibližně třetina stálých obyvatel jsou cizinci, zejména Švýcaři (11 %), Němci (4 %), Rakušané (6 %), Rumuni, Jihoslované a Turci (9 %). Úředním jazykem je němčina, ačkoli většina obyvatelstva hovoří jejím alemanským dialektem. Pro Čechy je zajímavé, že Lichtenštejnsko se snažilo dokonce zabránit vstupu Česka do EU, pokud nezruší Benešovy dekrety a nevrátí jim zabavené majetky. Stopy působení Lichtenštejnců najdeme právě také v Česku, zvláště na Moravě: Bejkovec, Bítovanky, Bludov, Borovné Krasnice, Hradiště, Chromeč, Kroměříž, Lednice (Eisgrub), Malenovice, Nové Meziříčsko, Pernštejn, Pohořelice, Slavětice, Slavonice, Studená, Telč, Valtice (Feldsberg), Zdenkov, a také známé paláce a místa v Olomouci, Brně a Praze.

Logistické cvičení

Je úterý a my musíme jet pro auto do servisu. Skvělé ježdění mě vytrhlo z reality, která nyní přichází. Sargans, kde by na nás měl čekat funkční Jelínek, je tak dvacet kilometrů po rovině, házíme proto na sebe všechny věci a každý s dvěma batohy na zádech vyrážíme po cyklomagistrále podél řeky Rýn. Dám si tu na svém enduru závod s dvěma XC borci, co nás dojele a předjeli. No, spíše je to závod s vlastní ješitností. Jen se nedat! A nedal jsem se.

Agrobiking

V servisu udeří realita ještě silněji. Auto nám sice opravili, ale ne do plně funkčního stavu. Původně plánované singly nad švýcarským St. Moritzem a závod s populárním vlakem Bernina Express je momentálně zapovězený. Jelínek by výjezd do pasu ve výšce nad 2200 metrů nepřežil. Kompromis znamená jednu jízdu v zemědělské části Švýcarska zvané Appenzeller. Tady ani nebudu rozebírat trasu, která si nezaslouží být zveřejněná v kvalitním časopise. Extra náročný výšlap plný kravských lejn nebyl za námahu odměněný pořádným sjezdem, a to byl ten úsek označený černou značkou! Pokud byste nás chtěli

následovat, vyhýbejte se zdaleka hřebenovce kopců Chruzzegg a Rotstein. Snad každých dvě stě metrů jsme přenášeli biky přes přechody mezi ohradami pro dobytek. Černou značku zvolili zřejmě z důvodu stálého posilování při nadzvedávání kol. Náplastí na slabou zábavu byla soutěž, kdo doletí dál z terénního dropu. Vyhrál Paedr minimálně o metr.

Co to je za hovada!

Poslední jízda musí být nejlepši! S buldoči zarputilostí tak hledám v mapě poslední výlet. Teď, nebo nikdy. Pojedeme Schaan – travers a sjezd pod Frastarzensand – a Nadeln. Scénář už připomíná telenovelu, vždyť se opakuje dokola. Nejdříve devět set výškových metrů do kopce, který si ve sklonu bral příklad ze dvou předcházejících výšlapů. Výhledy všeho vsudy žádné, k tomu nosičská vložka po traverze s utrženým svahem. Najednou z lesa slyším Putina, jak křičí: „Co to tady mají za hovada?!“ Vzápětí vidím zběsile se motajícího člověka odhánějícího divoké včely. Levé lýtko hlásí pět přesných zásahů...

Značně demoralizováni šťastně příjíždíme k prudce klesajícímu trailu. Vypadá jednodušeji než všechny dosud a doopravdy to tak i je. Rychlé rovné úseky se střídají s po sobě

jdoucími zatáčkami v perfektním rytmu, není třeba se do nich vecpat jako předtím, všechno jede pod náklonem a jemnou korekcí brzd, prostě plynule. Sjezd je doopravdy dlouhý několik kilometrů, nechybí mu hravost a perfektní podklad. Jediné, co bych dnes změnil, je výstupová trasa – místo Lowenu je rozumnější vyhnout se neprůjezdné traverze a stoupat ze Schaanwaldu.

Lichtenštejnsko navždy

Bikeři země české a slovenské, poslouchejte! Původně jsme chtěli porovnat světově známé lokality švýcarských Alp a neznámého Lichtenštejnska, zazávodit si s vlakem Bernina Expressu, ale porucha auta nám to bohužel znemožnila. Pozitivum smolné nepříjemnosti je v tom, že jsme detailně nahlédli do bikové třinácté komnaty starého kontinentu. Ukázalo se, že i relativně malé území může být protkané singly extra obtížnosti, ze které se zatočí hlava i zkušeným borcům. Ať je naše prověrka zručnosti v krásné a mimořádně čisté části Alp se „seancemi“ na náměstí v Schaane inspirací k navštívení této lokality a vychutnání si pořádné porce kořenů, kameňů a ostrých zataček.

Text a foto: Pavel Chrenčík